

Sygn. akt VII U 552/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: praktykant Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 października 2018 r. w Warszawie

sprawy K. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania K. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 6 marca 2018 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

K. O. w dniu 16 kwietnia 2018r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 6 marca 2018r., znak: (...)przynajmniej prawo do emerytury. Wskazał, że nie zgadza się z wysokością przyznanego mu świadczenia. Podkreślił, że nie może ponosić negatywnych konsekwencji braku dokumentacji, ponieważ obowiązek jej archiwizacji wynika z kilku aktów prawnych, które oznaczył. Dodatkowo podniósł, że został trzykrotnie okradziony ze swoich pieniędzy. Raz przez płatnika składek lub jego następcę, drugi raz przez ZUS, ponieważ nie ma dokumentacji płacowej, a trzecia kradzież dotyczy odsetek od kwoty nieprzekazanych składek na jego ubezpieczenie emerytalno – rentowe od momentu zakończenia pracy do dnia dzisiejszego. Odwołujący wskazał również, że w Sądzie Okręgowym toczy się postępowanie w sprawie o sygn. VIIU 1342/15 w sprawie ustalenia zarobków w Cukrowni (...) (odwołanie z 16 kwietnia 2018r., k. 3 - 5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania, a uzasadniając zaprezentowane stanowisko wskazał, że za okres zatrudnienia ubezpieczonego w Cukrowni (...) od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęte zostało minimalne wynagrodzenie za pracę, ponieważ ubezpieczony nie przedstawił dowodów potwierdzających wysokość rzeczywiście osiągniętych zarobków w tym okresie. Organ rentowy dodał, że kwestię ustalenia podstawy wymiaru kapitału za ww. okres zatrudnienia ubezpieczony podnosił już w odwołaniu od decyzji ustalającej kapitał początkowy z 6 sierpnia 2015r., znak: (...)(...) Sprawa z odwołania od tej decyzji zawisła przed Sądem II instancji pod sygnaturą III AUa 1278/17 i jej wynik będzie miał wpływ na przedmiotowe postępowanie. Wobec tego organ rentowy zawnioskował o

zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., do czasu rozstrzygnięcia sprawy prowadzonej pod sygnaturą III AUa 1278/16 (odpowiedź na odwołanie z 25 kwietnia 2018r., k. 6 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. O. (urodzony w dniu (...)) z zawodu technik – mechanik:

- od 1 sierpnia 1974r. do 31 stycznia 1990r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...), przy czym w okresie od 28 października 1976r. do 17 października 1978r. odbywał służbę wojskową (świadcstwo pracy, k. 3 tom I a.r., zaświadczenie, k. 5 tom I a.r.);
- od 1 września 1982r. do 30 czerwca 1985r. pracował w wymiarze 1/2 etatu w Cukrowni (...) S.A. w O. (następca prawny: Krajowej Spółce (...) S.A.) na stanowisku automatyka i z tego tytułu w roku 1985 uzyskał wynagrodzenie w wysokości 24.000 zł (świadcstwo pracy, k. 23 akt kapitałowych, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7, k. 21 akt kapitałowych);
- od 1 lutego 1990r. do 31 grudnia 2001r. był zatrudniony w Zakładach (...) – (...) Sp. z o.o. w W., przy czym od 1 lutego 1990r. do 30 września 1991r. na pełny etat, od 1 października 1991r. do 31 grudnia 1991r. na 3/4 etatu, od 1 stycznia 1992r. do 14 lutego 1992r. na 7/8 etatu, od 15 lutego 1992r. do 20 lutego 1995r. na 3/4 etatu i od 21 lutego 1995r. do 31 grudnia 2001r. na pełny etat (świadcstwo pracy, k. 6 tom I a.r.);
- od 1 października 1991r. do 31 stycznia 1993r. na podstawie umowy o pracę wykonywał obowiązki kierownika (...) Klubu Sportowego (...) w wymiarze 7/8 etatu (umowa o pracę, k. 11 tom I a.r., rozwiązanie umowy o pracę, k. 12 tom I a.r., zaświadczenie, k. 13 tom I a.r.);
- w okresach: od 2 stycznia 2002r. do 10 lutego 2003r., od 23 kwietnia 2004r. do 12 września 2005r. i od 28 grudnia 2006r. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna (zaświadczenie z UP, k. 7 tom III a.r.).

Organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy najpierw na okres od 1 listopada 2002r. do 31 grudnia 2003r., a później na dalszy czas, do dnia 30 września 2006r., ustalając podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych z okresu od stycznia 1990r. do grudnia 1999r. (pismo, k. 105 tom III a.r.).

W dniu 23 lipca 2015r. K. O. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ponowne przeliczenie kapitału początkowego (wniosek o przeliczenie kapitału początkowego, k. 19 akt kapitałowych).

Organ rentowy, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wydał w dniu 6 sierpnia 2015r. decyzję, w której ustalił wysokość kapitału początkowego. Organ rentowy uznał za udowodnione okresy składkowe w wymiarze 24 lat, 2 miesięcy i 27 dni, tj. 290 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 miesięcy i 4 dni, tj. 2 miesiące. Kapitał początkowy ubezpieczonego ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 149.115,23 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989r. do 31 grudnia 1998r. Organ rentowy do ogólnego stażu pracy zaliczył okres pracy K. O. od dnia 1 września 1982r. do dnia 30 czerwca 1985r. w Cukrowni (...) (następca prawny: Krajowa Spółka (...) S.A.), uwzględniając przy wyliczeniu wskaźnika podstawy wymiaru za okres od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. wynagrodzenie minimalne z uwagi na nieudokumentowanie przez wnioskodawcę wysokości zarobków w tym okresie (decyzja z 6 sierpnia 2015r., znak: (...), k. 33 – 35 akt kapitałowych, obliczenie wppw kapitału początkowego ubezpieczonego, k. 37 akt kapitałowych).

K. O. odwołał się od decyzji organu rentowego z 6 sierpnia 2015r., znak: (...)(...) inicjując tym samym postępowanie przed Sądem Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie o sygn. VII U 1342/15 (odwołanie od decyzji z 6 sierpnia 2015r., k. 2 akt VII U 1342/15). Wyrokiem z 30 czerwca 2016r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie oddalił odwołanie K. O. od decyzji z 6 sierpnia 2015r. ustalającej wysokość kapitału początkowego. Orzeczenie to stało się prawomocne, ponieważ Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z 27 czerwca 2018r. oddalił apelację K. O. od wyroku

z 30 czerwca 2016r. W uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd Apelacyjny w Warszawie wskazał, że ubezpieczony nie udowodnił wysokości wynagrodzenia otrzymywanego w Cukrowni (...) w okresie od 1 stycznia 1982r. do 31 grudnia 1984r., w związku z czym organ rentowy przy wyliczaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego zasadnie zastosował art. 15 ust. 2 ustawy emerytalnej (wyrok z 30 czerwca 2016r., k. 73 akt VII U 1342/15, wyrok z 27 czerwca 2018r., k. 124 akt VII U 1342/15, uzasadnienie wyroku, k. 129 – 141 akt VII U 1342/15).

W dniu 5 lutego 2018r. ubezpieczony złożył do organu rentowego wnioski o emeryturę (wniosek o emeryturę, k. 1 – 6 tom I a.e.).

Decyzją z dnia 6 marca 2018r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. przyznał ubezpieczonemu emeryturę od 3 marca 2018r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została ustalona przy uwzględnieniu kwoty składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 36.719,05 zł, kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 556.940,70 zł oraz średniego dalszego trwania życia w wymiarze 219,60 miesięcy. Emerytura wyniosła 2.703,37 zł (decyzja z 6 marca 2018 roku, znak: (...) k. 7 tom I a.e.).

K. O. wniósł odwołanie od decyzji z 6 marca 2018r. (odwołanie z 16 kwietnia 2018r., k. 3 - 5 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dołączonych do akt sprawy dowodów z dokumentów prywatnych przedstawionych przez ubezpieczonego w toku postępowania przed organem rentowym oraz w oparciu o dokumenty ZUS, znajdujące się w aktach rentowych, które korzystały z domniemania prawdziwości wynikającego z art. 244 i nast. k.p.c. Poza tym nie były kwestionowane przez strony i nie budziły zastrzeżeń, stąd Sąd ocenił je jako w pełni wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. O. od decyzji z 6 marca 2018 roku podlegało oddaleniu.

Istota sporu w rozpatrywanej sprawie koncentrowała się wokół kwestii wysokości świadczenia emerytalnego przyznanego zaskarżoną decyzją. K. O. nie zgodził się z wyliczoną przez ZUS kwotą emerytury. W odwołaniu podniósł tę samą argumentację co w treści odwołania od decyzji ustalającej wysokość kapitału początkowego, a mianowicie wskazał, że organ rentowy niezasadnie nie uwzględnił wynagrodzenia rzeczywiście otrzymywanego w okresie zatrudnienia w Cukrowni (...) od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r., a zamiast niego przyjął wynagrodzenie minimalne. Stanowisko ubezpieczonego zakwestionował organ rentowy, w ocenie którego zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2018r., poz. 1270 ze zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną.

Sąd rozpatrując odwołanie miał na względzie, że K. O. jako osobie urodzonej po 31 grudnia 1948 roku, przysługuje prawo do emerytury w myśl art. 24 i następnych ustawy emerytalnej. Od 1 października 2017 roku art. 24 ustawy emerytalnej wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zasady obliczania wysokości przysługującej ubezpieczonemu emerytury określają art. 25-26 ustawy emerytalnej. W myśl art. 26 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zaewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa

w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Jednym z podstawowych elementów służących do obliczenia wysokości emerytury, która została przyznana ubezpieczonemu, jest kapitał początkowy. Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, tj. na 1 stycznia 1999r. (ust. 3). Z kolei w myśl art. 174 ust. 1 i 2 ustawy, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Organ rentowy w rozpatrywanej sprawie ustalił dla ubezpieczonego kapitał początkowy decyzją z 6 sierpnia 2015r., znak: (...) (...) Prawidłowość ustalenia przez ZUS kapitału początkowego, na skutek wniesionego odwołania, została skontrolowana przez Sąd Okręgowy, a następnie Sąd Apelacyjny w sprawie o sygn. akt VII 1342/15 (III AUa 1278/16). Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że organ rentowy za okres zatrudnienia ubezpieczonego w Cukrowni (...) w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. prawidłowo przyjął do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego minimalne wynagrodzenie za pracę. W związku z powyższym kwestia ta została prawomocnie rozstrzygnięta.

K. O. w treści odwołania od decyzji przyznającej emeryturę, które zainicjowało niniejsze postępowanie, nadal jednak kwestionował nieuwzględnienie do wyliczenia emerytury wynagrodzenia rzeczywiście uzyskiwanego w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. w Cukrowni (...). W związku z tym wskazać należy, że co do zasady wydanie decyzji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powoduje możliwość wszczęcia postępowania cywilnego, chociażby dotyczyła ona ponownie tego samego świadczenia, które było już przedmiotem sporu w poprzednio toczonym sporze. Wynika to stąd, że przedmiotem postępowania w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest kontrola określonej decyzji. Pogląd przyjmujący, że wydanie nowej decyzji uprawnia ubezpieczonego do złożenia odwołania i zobowiązuje Sąd do sprawdzenia jej prawidłowości jest prezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 1984r., III URN 131/83, OSNCP 1984, Nr 10, poz. 177). Ubezpieczony w przedmiotowej sprawie odwołał się od decyzji przyznającej mu emeryturę, stąd mimo, że podnosił te same zarzuty co w stosunku do decyzji ustalającej kapitał początkowy, Sąd był zobowiązany do dokonania kontroli decyzji z 6 marca 2018r. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie nie dało jednak podstaw do stwierdzenia wskazywanych przez ubezpieczonego nieprawidłowości po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, które prowadziłyby do uznania jako zasadnego zarzutu błędnego wyliczenia wysokości świadczenia emerytalnego.

Sąd podzielił argumentację organu rentowego i uznał, że emerytura ubezpieczonego została ustalona w sposób zgodny z przepisami. Stosując wskazane przepisy organ rentowy uwzględnił do wyliczenia emerytury składki zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji wynoszące 36.719,05 zł oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego wynoszącą 556.940,70 zł. Ustalona w ten sposób podstawa obliczenia emerytury (36.719,05 zł + 556.940,70 zł) została podzielona przez średnie dalsze trwanie życia - 219,60 miesięcy, co dało kwotę świadczenia 2.703,37 zł.

Odnosząc się ponownie do kwestii związanej z obliczoną przez ZUS wysokością kapitału początkowego, dla którego istotne były dochody stanowiące podstawę wymiaru składek uzyskane do 31 grudnia 1998r., Sąd wskazuje, że tenże kapitał został obliczony w decyzji z 6 sierpnia 2015r. Decyzja ta była przedmiotem kontroli instancyjnej i wyroki wydane w tej sprawie na podstawie art. 365 §1 k.p.c. wiążą nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także

inne osoby. Z tego wynika, że w przedmiotowej sprawie Sąd nie ma możliwości przyjęcia, że wysokość kapitału początkowego ubezpieczonego jest wyższa, co byłoby skutkiem przyjęcia w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. wynagrodzeń wyższych niż przyjęte przez ZUS wynagrodzenia minimalne w poszczególnych latach ww. okresu. Po pierwsze, wynika to z tego, że decyzja o wysokości kapitału początkowego podlega odrębnemu zaskarżeniu, z czego ubezpieczony skorzystał i nie uzyskał pożądanego efektu. Po drugie, K. O. nie przedstawił żadnej nowej dokumentacji placowej, która pozwoliłaby na wyliczenie kapitału początkowego, a potem świadczenia emerytalnego przy uwzględnieniu rzeczywistych zarobków uzyskiwanych z tytułu zatrudnienia w Cukrowni (...) w okresie od 1 września 1982r. do 31 grudnia 1984r. Do wniosku o emeryturę nie dołączył nowych dowodów. W aktach organu rentowego znajduje się jedynie zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 (k. 21), w którym zostały potwierdzone zarobki uzyskane przez ubezpieczonego w roku 1985 w kwocie 24.000,00 zł. Zostały one uwzględnione przy wyliczeniu kapitału początkowego, a następnie emerytury, natomiast za wcześniejszy okres zatrudnienia w Cukrowni (...) K. O. nie przedstawił dowodów innych niż te, które były znane Sądowi Okręgowemu i Sądowi Apelacyjnemu, które kontrolowały prawidłowość decyzji z dnia 6 sierpnia 2015r.

Sąd uwzględnił przy tym, że judykatura odnosząc się do kwestii uwzględniania wysokości uzyskiwanego przez wnioskodawcę dochodu przy wyliczaniu wysokości świadczenia emerytalnego wypowiada się jednolicie wskazując m.in. że wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów. Przy ustalaniu wartości kapitału początkowego, a następnie wysokości emerytury, możliwe jest uwzględnienie tylko takiego wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczonego w poszczególnych latach, które zostanie wykazane w sposób pewny i konkretny. Nie można w tym zakresie sugerować się wyłącznie wynagrodzeniem uzyskiwanym przez innych pracowników, czy też średnim wynagrodzeniem w danym zakładzie pracy bądź w danym sektorze zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z 4 lipca 2007r., I UK 36/07, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 18 lipca 2018r., III AUa 456/18, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 31 marca 2015r., III AUa 1807/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 3 grudnia 2015r., III AUa 1088/15). W tym miejscu wypada zaznaczyć również, że obowiązek udowodnienia faktów spoczywa na osobie, która wywodzi z nich skutki prawne (art. 232 k.p.c.). W tym przypadku to na ubezpieczonym ciążył obowiązek przedstawienia dowodów dla udowodnienia spornych okoliczności. Musiałyby być to jednak środki dowodowe, które pozwolą na wiarygodne ustalenie okoliczności faktycznych, ponieważ przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań, które pozwalałyby na przyjęcie wysokości wynagrodzenia, będącego bazą do wyliczenia emerytury, w sposób przybliżony lub prawdopodobny.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił odwołanie K. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 6 marca 2018r., znak: (...), orzekając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć ubezpieczonemu.